

ublu Benge af Folk, der søge Lyende; naar de saa komme og ville have et Lyende til en bestemt Bestilling, har Fæstemanden i Øjeblikket uheldigvis ingen til den Bestilling, men naar de ville komme igen om en halv Time, saa kunde der muligvis findes en, og naar de saa ere villige til at give en 20 til 30 Kr. over Lønnen for at saa vedkommende, saa blive de hjulpsne, men det gaar i de ritten af tyve Tilfælde ud over vedkommende Lyende, der faar det mindre i Løn. Jeg vil ikke tale om de meget værre og standarløse Ting, der ogsaa kunne foregaa. Det er altsaa fuldstændig i sin Orden, at der gøres noget alvorligt i Retning af at træffe Bestemmelser for at hæmme det meget slemme, der gaar i Svang der. Jeg har derfor ikke det mindste imod, at vedkommende Fæstemand bliver sat under en stærk Kontrol og udsat for større Bøder, ja, endogjaa Fængsel. Der er dog en Bestemmelse i § 3, som forekommer mig noget ubestemt affattet. Paragrafen begynder nemlig saaledes: „Meddeler Fæstemanden urigtige Oplysninger til nogen af Parterne o. s. v., saa straffes han...“. Jeg formoder, at Meningen dermed er, at det er, dersom han meddeler vitterlig urigtige Oplysninger, og at det derfor vilde være heldigt at have et lidt bestemtere Udtryk. En Fæstemand kan jo mod sin Vilje give urigtige Oplysninger eller være ført bag Øjet af vedkommende. Hvis man blev enig om at blive staaende paa Lovforslagets Grundlag, kunde jeg ogsaa ønske, at man i § 2 ligefrem bestemte, hvilken Betaling Fæstemanden eller Kvinden skulde have af vedkommende. Jeg tror meget godt, at det kunde fastsættes i Loven, og at man ikke behøvede at overlade dette til de kommunale Myndigheder. Jeg skal forøvrigt ikke opholde Tinget. Jeg antager, som den ærede foregaaende Taler, at Sagen vil blive Genstand for nærmere Prøvelse i et Udvalg, og skal derfor kun anbefale, at den gaar til anden Behandling.

Maten: Jeg vilde meget ønske, at man fra alle Sider vilde vise den Resignation, som er nødvendig, for at dette Lovforslag, som man fra alle Sider er enig om er i høj Grad paatværende, kan gaa saa let og saa hurtigt gennem Tingene, som muligt. Jeg tror dog, at man fra alle Sider maa erkende, at den Ordning, der her foreslaas, er et Fremstrid lige over for den bestaaende Tilstand, og naar man er enig om det, forekommer det mig, at man ikke, naar man kan saa noget bedre, skal sætte dette paa Spil, fordi det muligvis ikke er det allerbedste, man kunde ønske. Den Ord-

ning, som her foreslaas med Hensyn til Bevillinger til Fæstemandsbestillingen, er jo ikke noget, som er ukendt i vor gældende Act, den have vi ogsaa paa andre Omraader, hvor en Næring udkræver, at en vis Tillid næres til vedkommende Mand. Vi kende det fra Næringsloven, fra Loven om Paalaanernæringen o. s. v., at hvor der er Tale om Næringer, hvis Indehavere og Udøvere maa nyde en særlig Tillid, gives denne Bevilling paa Betingelse af, at den skal mistes, hvis paagældende ikke viser sig denne Tillid værdig. Det er et System, som vi altsaa kende andet Steds fra, hvor det blot gælder om at beskytte Medborgeres Gods. Det forekommer mig, at det vilde være i fuldkommen Overensstemmelse dermed, hvis vi ogsaa fastholde dette System, hvor Taler er om at beskytte Medborgere, navnlig de umyndige, overfor de Angreb paa deres Belfærd, som samvittighedsløse Fæstemænd kunne udsætte dem for. Altsaa, den Ordning, der foreslaas, er en Ordning i Overensstemmelse med de Grundfæstninger, som ellers gaa igennem vor Lovgivning. Saa er der fra det andet Tings Side ganske vist opstillet et andet Princip, nemlig Principet om, at der skulde være Tale om høje Betalinger for at udøve denne Bestilling, og at der desforuden skulde være Tale om en Sikkerhedsstillelse. Jeg tilstaar, at jeg egenlig ikke forstaar, hvorledes man kan komme til at føre et saadant helt nyt Princip ind i vor Næringslov. Det forekommer mig oprigtigt talt at være saa udemokratisk, saa kapitalistisk, som tænkes kan, at den Mand, der kan stille Sikkerhed, kan saa Bestillingen, men den, der ikke kan stille Sikkerhed, skal være udelukket derfra, selv om han ellers fuldt ud kan være værdig til denne Tillid. Jeg kan ikke paa nogen Maade erkende, at det skulde være en bedre eller humanere og mere tilfredsstillende Ordning end den, der her er Tale om. Jeg siger altsaa: Da denne Ordning er i Overensstemmelse med vor bestaaende Act paa andre Omraader, da den dernæst ogsaa aadner lige saa vel den uformuende som den formuende Afgang til denne Næringsdrift, naar han blot er en Mand, som er i Besiddelse af den kvalificerede Tillid, som denne Ordning udkræver, kan jeg ikke se rettere, end at den i og for sig er fuldt ud tilfredsstillende. Og naar det derimod er blevet fremsat, at Tjelen laa i, at Vedkommende havde Interesse i Næringsdriften, saa vil jeg dertil sige, at det jo netop er noget, der skal raades Bod paa ved, at man siger: Vi give ikke Bestillingen til andre end dem, der kunne forudsættes ikke at ville misbruge den, og i det Øjeblik, han svigter den Tillid,